

ശ്രീഃ

ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാർയഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |

വേദാന്താചാർയവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ശ്രീരംഗനാഥപാദുകാസഹസ്രം

|| മുക്താപദ്ധതിഃ അഷ്ടാദശീ ||

This document has been prepared by*

Sunder Kidambi

with the blessings of

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

His Holiness *śrīmad āṇḍavan* of *śrīraṅgam*

*This was typeset using skt and T_EX for Malayalam.

ശ്രീഃ
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ

|| മുക്താപദ്ധതിഃ അഷ്ടാദശീ ||

ശ്രീമാൻ വേംകടനാഥാര്യഃ കവിതാർക്കികകേസരീ |
വേദാന്താചാര്യവർയോ മേ സന്നിധത്താം സദാ ഹൃദി ||

ബദ്ധാനാം യത്ര നിത്യാനാം മുക്താനാമീശ്വരസ്യ ച |
പ്രത്യക്ഷം ശേഷശേഷിത്വം സാ മേ സിദ്ധ്യതു പാദുകാ || 18.1 ||

തവ രംഗധൂരീണപാദരക്ഷേ! |
വിമലാ മൗക്തികപദ്ധതിർവ്വിഭാതി |
സുഹൃദി ത്വയി സാധിതാപവർഗ്ഗൈഃ |
സമയേ സംക്രമിതേവ സാധുകൃത്യാ || 18.2 ||

ശരണാഗതസസ്യമാലിനീയം |
തവ മുക്താമണിരശ്മിനിർത്ഥരൗഘൈഃ |
നനു രംഗധൂരീണപാദരക്ഷേ! |
ജഗതീം നിത്യമദൈവമാത്യുകാഭൂത് || 18.3 ||

അധിവിഷ്ണുപദം പരിസ്ഫുരന്തീ |
നവമുക്താമണിനിർമ്മലപ്രകാശാ |
പരിപുഷ്യസി മംഗളാനി പുംസാം |
പ്രതിപച്ചന്ദ്രകലേവ പാദുകേ! ത്വം || 18.4 ||

നിഹിതാ നവമൗക്തികാവളിസ്ത്വാം |
അഭിതഃ കാഞ്ചനപാദുകേ! മുരാരേഃ |
നഖചന്ദ്രമസാം പദാശ്രിതാനാം |
പ്രതിമാചന്ദ്രപരമ്പരേവ ഭാതി || 18.5 ||

സമതാമുപൈതി വപുഷാപി സദാ |
ഭവദീയമൗക്തികമഹശ്ചരൂരിതാ |

ഹരിപാദുകേ! ഹരിപദോദ്ഭവയാ
കനകാപഗാ സുരപുരാപഗയാ || 18.6 ||

തവ രംഗചന്ദ്രതപനീയപാദുകേ!
വിമലാ സമുദ്രഹതി മൗക്തികാവളിഃ |
ചരണാരവിന്ദനഖചന്ദ്രമണ്ഡല-
പ്രണയോപയാതനവതാരകാരുചിം || 18.7 ||

ചന്ദ്രചൂഡമകുടേന ലാളിതാ
ചാരുമൗക്തികമയുഖപാണ്ഡരാ |
രംഗനാഥപദപദ്മസംഗിനീ
ലക്ഷ്യസേ സുരധൂനീവ പാദുകേ! || 18.8 ||

യേ ഭജന്തി ഭവതീം തവൈവ തേ
മൗക്തികദ്യുതിവികൽപഗംഗയാ |
വർദ്ധയന്തി മധുവൈരിപാദുകേ!
മൗളിചന്ദ്രശകലസ്യ ചന്ദ്രികാം || 18.9 ||

മുക്താമയുഖൈർന്നിയതം ത്വദീയൈഃ
ആപുരയിഷ്യന്നവതംസചന്ദ്രം |
ബിഭർത്തി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ!
ദേവോ മഹാൻ ദർശിതസന്നതിസ്ത്വാം || 18.10 ||

പരിഷ്കൃതാ മൗക്തികരശ്മിജാലൈഃ
പദസ്യ ഗോപ്ത്രീ ഭവതീ മുരാദേഃ |
ഭവത്യനേകോർമ്മിസമാകുലാനാം
പുംസാം തമഃ സാഗരപോതപാത്രീ || 18.11 ||

രംഗേശ്വരപ്രതിപന്നഭോഗാം
രത്താനുവിഭൈർമ്മഹിതാം ശിരോഭിഃ |
മുക്താവദാതാം മണിപാദുകേ! ത്വാം
മൂർത്തിം ഭുജംഗാധിപതേഃ പ്രതീമഃ || 18.12 ||

മുകുന്ദപാദാവനി! മൗക്തികൈസ്തേ
 ജ്യോത്സ്നാമയം വിശ്വമിദം ദിവാപി |
 വൈമാനികാനാം ന ഭജന്തി യേന
 വ്യാകോചതാമഞ്ജലിപദ്മകോശാഃ || 18.13 ||

സമാശ്രിതാനാമനഘോം വിശുദ്ധിം
 ത്രാസവ്യപായം ച വിതമ്പതീ ത്വം |
 സായുജ്യമാപാദയസി സ്വകീയൈഃ
 മുക്താഫലൈർമ്മാധവപാദുകേ! നഃ || 18.14 ||

അവൈമി പാദാവനി! മൗക്തികാനാം
 കീർണ്ണാമുദഗ്രൈഃ കിരണപ്രരോഹൈഃ |
 യാത്രോത്സവാർത്ഥം വിഹിതാം മുരാരേഃ
 അഭംഗുരാംകുരപാലികാം ത്വാം || 18.15 ||

ശിവത്വഹേതും സകലസ്യ ജന്തോഃ
 സ്രോതോവിശേഷൈഃ സുഭഗാമസംഖ്യൈഃ |
 മുക്താമയുഖൈഃ സുരസിന്ധുമന്യാം
 പുഷ്ണാസി രംഗേശ്വരപാദുകേ! ത്വം || 18.16 ||

രംഗേ ശയാനസ്യ പദാവനി! ത്വാം
 ലാവണ്യസിന്ധോഃ സവിധേ നിഷണ്ണാം |
 പരിസ്ഫുരന്മൗക്തികജാലദ്യുശ്യാം
 പ്രസൂതിഭിന്നാം പ്രതിയന്തി ശുക്തിം || 18.17 ||

അവൈമി രംഗേശ്വരപാദരക്ഷേ!
 മുക്താഫലാനി ത്വയി നിസ്തുലാനി |
 തേനൈവ കൽപാന്തരതാരകാണാം
 ഉപ്താനി ബീജാനി ജഗദ്വിധാത്രാ || 18.18 ||

വിക്രമ്യമാണമഭവത് ക്ഷണമന്തരിക്ഷം
 മായാവിനാ ഭഗവതാ മണിപാദരക്ഷേ! |

വ്യോമാപഗാവിപുലബുദ്ബുദദർശനീയൈഃ
മുക്താഹലൈസ്തവ ശുഭൈഃ പുനരുക്തതാരം || 18.19 ||

ലക്ഷ്മീവിഹാരരസികേന പദാവനി! ത്വം
രക്ഷാവിധൗ ഭഗവതാ ജഗതോ നിയുക്താ |
സത്ത്വം തദർഹമിവ ദർശയസി പ്രഭൂതം
മുക്താമയുഖനികരേണ വിസ്യുത്വരേണ || 18.20 ||

പാദാർപ്പണേന ഭവതീം പ്രതിപദ്യമാനേ
ശ്രീരംഗചന്ദ്രമസി സംഭൃതമൗക്തികശ്രീഃ |
അംഗീകരോഷി ചരണാവനി! കാന്തിമഗ്ദ്യാം
ഉദ്ഭിദ്യമാനകുമുദേവ കുമുദ്വതീ ത്വം || 18.21 ||

ത്രയ്യന്തഹർമ്മ്യതലവർണ്ണസുധായിതേന
ജ്യോത്സ്നാവികൽപിതരുചാ മണിപാദുകേ! ത്വം |
മുക്താമയീ മുരഭിദംശ്രിസരോജഭാജാം
വർണ്ണേന തേ ശമയസീവ സതാമവർണ്ണം || 18.22 ||

വൈകുൺഠപാദനഖവാസനയേവ നിത്യം
പാദാവനി! പ്രസുവതേ തവ മൗക്തികാനി |
അച്ഛരിന്നതാപശമനായ സമാശ്രിതാനാം
ആലോകമണ്ഡലമിഷാദമൃതപ്രവാഹം || 18.23 ||

രാമാനുവൃത്തിജടിലേ ഭരതസ്യ മൗഊ
രംഗാധിരാജപദപങ്കജരക്ഷിണി! ത്വം |
ഏകാതപത്രിതജഗത്ത്രിതയാ ദ്വിതീയം
മുക്താംശുഭിഃ കൃതവതീ നവമാതപത്രം || 18.24 ||

പാദാവനി! സ്ഫുടമയുഖമധുപ്രവാഹാ
മുശ്യാ പരിസ്ഫുരതി മൗക്തികപദ്ധതിസ്തേ |
രൂഢസ്യ രംഗപതിപാദസരോജമധ്യേ
രേഖാത്മനഃ സുരതരോരിവ പുഷ്പപംക്തിഃ || 18.25 ||

ആമ്രേഡിതൈഃ പദനവേന്ദുരുചാ മനോജൈഃ
 മുക്താംശുഭിർമ്മുരഭിദോ മണിപാദുകേ! ത്വം |
 സ്വാഭാവികീം സകലജന്തുഷു സാർവ്വഭൗമീം
 പ്രായഃ പ്രസത്തിമമലാം പ്രകടീകരോഷി || 18.26 ||

നിസ്സീമപംകമലിനം ഹൃദയം മദീയം
 നാഥസ്യ രംഗവസതേരധിരോഡുമിച്ഛോഃ |
 മാതസ്തവൈവ സഹസാ മണിപാദരക്ഷേ! |
 മുക്താംശവഃ സ്ഫടികസൗധതുലാം നയന്തി || 18.27 ||

ശ്യാമാ തന്നൂർഭഗവതഃ പ്രതിപന്നതാരാ
 ത്വം ചന്ദ്രികാ വിമലമൗക്തികദർശനീയാ |
 സ്ഥാനേ തദേതദുഭയം മണിപാദരക്ഷേ! |
 ബോധം ക്ഷണാനയതി ബുദ്ധികുമുദ്രതീം നഃ || 18.28 ||

ഉദ്ഗാഢപംകശമനൈർമ്മണിപാദരക്ഷേ!
 മുക്താംശുഭിർമ്മുരഭിദോ നഖരശ്മിഭിന്നൈഃ |
 ചുഡാപദേഷു നിഹിതാ ത്രിദശേഷരാണാം
 തീർത്ഥോദകൈഃ സ്നപയസീവ പദാർത്ഥിനസ്താൻ || 18.29 ||

രംഗേശപാദനഖചന്ദ്രസുധാനുലേപം
 സമ്പ്രാപ്യ സിദ്ധഗുളികാ ഇവ താവകീനാഃ |
 സംസാരസഞ്ചരജുഷാം മണിപാദരക്ഷേ! |
 സഞ്ജീവനായ ജഗതാം പ്രഭവന്തി മുക്താഃ || 18.30 ||

ഭാവോത്തരൈരധിഗതാ ഭരതപ്രധാനൈഃ
 പ്രത്യുപ്തമൗക്തികമിഷേണ വികീർണ്ണപുഷ്പാ |
 രംഗേശരസ്യ നിയതം ത്വയി ലാസ്യഭാജോ
 രംഗസ്ഥലീവ ലളിതാ മണിപാദുകേ! ത്വം || 18.31 ||

മന്യേ മുകുന്ദചരണാവനി! മൗളിദേശേ
 വിന്യസ്യ ദേവി! ഭവതീം വിനതസ്യ ശംഭോഃ |

ആപാദയന്ത്യധികൃതാഃ പ്രതിപന്നതാരം
ചുഡാതുഷാരകിരണം തവ മൗക്തികൗഘൈഃ || 18.32 ||

പദ്മാപതേർവ്വിഹരതഃ പ്രിയമാചരന്തീ
മുക്താമയുഖനിവഹൈഃ പുരതോ വികീർണ്ണൈഃ |
കന്ദാനി കാഞ്ചനപദാവനി! പദ്മിനീനാം
മന്യേ വിനിക്ഷിപസി മന്ദിരദീർഘലികാസു || 18.33 ||

ആശാസ്യ നൂനമനഘോം മണിപാദരക്ഷേപ!
ചന്ദ്രസ്യ വാരിധിസുതാസഹജസ്യ വൃദ്ധിം |
ധാത്രിം മുകുന്ദപദയോരനപായിനീം ത്വാം
ജ്യോത്സ്നാ സമാശ്രയതി മൗക്തികപംക്തിലക്ഷ്യാത് || 18.34 ||

യേ നാമ കേഴപി ഭവതീം വിനയാവനമൈഃ
ഉത്തംസയന്തി കൃതിനഃ ക്ഷണമുത്തമാംഗൈഃ |
ഇച്ഛന്തി രംഗന്യപതേർമ്മണിപാദരക്ഷേപ!
ത്വന്മൗക്തികൗഘനിയതാമിഹ തേ വിശുദ്ധിം || 18.35 ||

അനുദിനലളിതാനാമംഗുലീപല്ലവാനാം
ജനിതമുകുളുശോഭൈർദ്ദേവി! മുക്താഫലൈസ്ത്വം |
പ്രകടയസി ജനാനാം പാദുകേ! രംഗഭർത്തുഃ
പദസരസിജരേഖാ പാഞ്ചജന്യപ്രസൂതിം || 18.36 ||

ബലിവിമഥനവേലാവ്യാപിനസ്തസ്യ വിഷ്ണോഃ
പദസരസിജമാധ്യീ പാവനീ ദേവി! നൂനം |
ജനനസമയലഗ്നാം ജാഹ്നവീ താവകാനാം
വഹതി ചരണരക്ഷേപ! വാസനാം മൗക്തികാനാം || 18.37 ||

മധുരിപുപദമിത്രൈർവ്വൈരമിന്ദോഃ സരോജൈഃ
ശമയിതുമിവ താരാഃ സേവമാനാശ്ചിരം ത്വാം |
പ്രചുരകിരണപുരാഃ പാദുകേ! സംശ്രിതാനാം
കലികലുഷമശേഷം ക്ഷാളയന്തീവ മുക്താഃ || 18.38 ||

മുകുളിതപരിതാപാം പ്രാണിനാം മൗക്തികൈഃ സ്വൈഃ
 അമൃതമിവ ദുഹാനാമാദ്രിയേ പാദുകേ! ത്യാം |
 വിഷധരഹണപംക്തിര്യത് പ്രഭാവേന മന്യേ
 ലളിതനടനയോഗ്യം രംഗമാസീന്ദുരാഭഃ || 18.39 ||

സക്യദപി വിനതാനാം ത്രാസമുന്മൂലയന്തീം
 ത്രിഭുവനമഹനീയാം ത്യാമുപാശ്രിത്യ നൂനം |
 ന ജഹതി നിജകാന്തിം പാദുകേ! രംഗഭർത്തുഃ
 ചരണനഖമണീനാം സന്നിധൗ മൗക്തികാനി || 18.40 ||

ഭുവനമിദമശേഷം ബിഭ്രതോ രംഗഭർത്തുഃ
 പദകമലമിദം തേ പാദുകേ! ധാരയന്ത്യാഃ |
 ചിരവിഹരണവേദാത് സംഭൃതാനാം ഭജന്തി
 ശ്രമജലകണികാനാം സമ്പദം മൗക്തികാനി || 18.41 ||

പ്രകടിതയശസാം തേ പാദുകേ! രംഗഭർത്തുഃ
 ദിഗുണിതനഖചന്ദ്രജ്യോതിഷാം മൗക്തികാനാം |
 കരണവിലയവേളാകാതരസ്യാസ്യ ജനോഃ
 ശമയതി പരിതാപം ശാശ്വതീ ചന്ദ്രികേയം || 18.42 ||

ദിവ്യം ധാമ സ്ഥിരമഭിയതാം ദേവി! മുക്താമണീനാം
 മധ്യേ കശ്ചിദ്ഭവതി മധുജിത് പാദുകേ! താവകാനാം |
 നൃസ്തോ നിത്യം നിജഗുണഗണവൃക്തിഹേതോർഭവത്യാം
 ആത്മജ്യോതിശ്ശമിതതമസാം യോഗിനാമന്തരാത്മാ || 18.43 ||

ശുദ്ധേ നിത്യം സ്ഥിരപരിണതാം ദേവി! വിഷ്ണോഃ പദേ ത്യാം
 ആസ്ഥാനീം താമമിതവിഭവാം പാദുകേ! തർക്കയാമി |
 ആലോകൈഃ സ്വൈർഭുവനമഖിലം ദീപവത് വ്യാപ്യ കാമം
 മുക്താഃ ശുദ്ധിം യദുപസദനാത് ബിഭ്രതി ത്രാസഹീനാഃ || 18.44 ||

പ്രാപ്താ ശൗരേഷ്വരണകമലം പാദുകേ! ഭക്തിഭാജാം
 പ്രത്യാദേഷ്ടും കിമപി വൃജിനം പ്രാപിതാ മൗളിഭാഗം |

ദേവേന ത്വം ദശശതദ്യശാ ദന്തിരാജസ്യ ധത്സേ
മൂർധ്നി ന്യസ്താ മുഖപടരുചിം മൗക്തികാനാം പ്രഭാഭിഃ || 18.45 ||

തവ ഹരിപാദുകേ! പൃഥ്വുളമൗക്തികരത്നഭുവഃ
പ്രചലദമർത്ത്യസിന്ധുലഹരീസഹധർമ്മചരാഃ |
പദമജരാമരം വിദധതേ കഥമംബ! സതാം
പ്രണതസുരേന്ദ്രമൗളിപലിതംകരണാഃ കിരണാഃ || 18.46 ||

കപർദ്ദേ കസ്യാപി ക്ഷിതിധരപദത്രായിണി! തഥാ
മുഹൂർഗ്ഗംഗാമന്യാം ക്ഷരതി തവ മുക്താമണിമഹഃ |
മുധാരംഭഃ കുംഭസ്ഥലമനുകലം സിഞ്ചതി യഥാ
നിരാലംബോ ലംബോദരകളഭശുണ്ഡാലചുളകഃ || 18.47 ||

മുകുന്ദപദരക്ഷിണി! പ്രഗുണദീപ്തയസ്താവകാഃ
ക്ഷരന്ത്യമൃതനിർത്ഥരം കഥപി മൗക്തികഗ്രന്ഥയഃ |
മനാഗപി മനീഷിണോ യദനുഷംഗിണസ്തത്ക്ഷണാത്
ജരാമരണദന്തുരം ജഹതി ഹന്ത താപത്രയം || 18.48 ||

ദേവഃ ശ്രീപദലാക്ഷയാ തിലകിതസ്തിഷ്ഠത്യുപർയേവ തേ
ഗൗരീപാദസരോജയാവകധനീ മൂലേ സമാലക്ഷ്യതേ |
ഇത്ഥം ജൽപതി ദുർമ്മദാന്നുരഭിദഃ ശുദ്ധാന്തചേടീജനേ
പ്രായസ്ത്വം മണിപാദുകേ! പ്രഹസിതാ മുക്താമയുഖ-
ച്ഛരലാത് || 18.49 ||

രംഗേശചരണരക്ഷാ സാ മേ വിദധാതു ശാശ്വതീം ശുദ്ധിം |
യന്മൗക്തികപ്രഭാഭിഃ ശ്വേതദീപമിവ സഹ്യജാദീപം || 18.50 ||

|| ഇതി ശ്രീപാദുകാസഹസ്രേ മുക്താപദ്ധതിഃ അഷ്ടാദശീ ||
കവിതാർക്കികസിംഹായ കല്യാണഗുണശാലിനേ |
ശ്രീമതേ വേംകടേശായ വേദാന്തഗുരവേ നമഃ ||